ECLI:LV:AT:2024:0411.15840004018.15.L
Lieta Nr. 15840004018, SKK-228/2024
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS

Rīgā 2024. gada 11. aprīlī

Senāts šādā sastāvā: senatori Inguna Radzeviča, Sandra Kaija, Aivars Umiņskis,

iepazinies ar apsūdzētās /pers. A/ kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas 2023. gada 27. novembra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzētās atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 218. panta otrās daļas, kaitējuma kompensācijas 26 430,18 *euro* solidāru piedziņu un procesuālo izdevumu piedziņu, norādot, ka apelācijas instances tiesa: 1) pierādīšanā izmantojusi nepieļaujamus pierādījumus – SIA /Nosaukums A/ bankas kontu pārskatu apskates protokolos ietvertās ziņas –, jo apskates protokolos atspoguļots naudas līdzekļu apgrozījums bankas kontos attiecīgajā laika periodā, kas jau ir fiksēts pašos bankas kontu pārskatos; 2) nepamatoti konstatējusi, ka /pers. A/ ir deklarējusi Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) SIA /Nosaukums A/ valsts budžetā maksājamos nodokļus un iemaksas, jo no lietas materiāliem izriet, ka /pers. A/ iekļauta VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – VID EDS) tikai 2013. gada 28. jūnijā; 3) nav pamatojusi savu atzinumu, ka Krimināllikuma 218. panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums uzskatāms par atsevišķu turpinātu noziedzīgu nodarījumu; 4) nav pamatojusi savu atzinumu, ka inkriminētā noziedzīgā nodarījuma pabeigšanas brīdis ir 2016. gada 21. janvāris; 5) atsaucoties uz AS „SEB banka" atvērtā SIA /Nosaukums A/ norēķinu konta Nr. /konta numurs/ pārskatā ietvertajām ziņām, nepamatoti secinājusi, ka SIA /Nosaukums A/ rīcībā naudas līdzekļu bija pietiekami, lai samaksātu nodokļus, jo nav ņēmusi vērā, ka ziņas par naudas līdzekļu apgrozījumu šajā kontā attiecas uz laika posmu no 2011. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 11. septembrim; 6) nav pamatojusi savu atzinumu, ka tam faktam, ka apsūdzībā norādītajā laika periodā valsts budžetā maksājamos nodokļus un citas iemaksas VID ir deklarējušas arī citas personas – apsūdzētais /pers. B/ un SIA /Nosaukums A/ grāmatvedes –, nav būtiskas nozīmes lietas taisnīgā izspriešanā, lai arī pierādītā noziedzīgā nodarījuma aprakstā norādīts, ka šos nodokļus un iemaksas VID ir deklarējusi /pers. A/.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Saskaņā ar šī panta trešo daļu kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmajai daļai nolēmumu tiesiskumu kasācijas kārtībā pārbauda tikai tādā gadījumā, ja kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktā prasība pamatota ar Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Senāts konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzībā ir atkārtojusi savas apelācijas sūdzības argumentus, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Pamatojoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka apsūdzētās /pers. A/ vainīgums inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām un viņas darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 218. panta otrās daļas, kā arī argumentēti noraidījusi aizstāvības versiju par to, ka SIA /Nosaukums A/ bankas kontu pārskatu apskate veikta nelikumīgi, tādēļ apskates protokolos norādītās ziņas nav izmantojamas pierādīšanā. Tiesa atzinusi, ka bankas kontu pārskatu apskate veikta, ievērojot Kriminālprocesa likuma 159.–164. panta prasības, un izklāstījusi argumentus, kas apstiprina tās atzinumu. Turklāt pat tajā gadījumā, ja būtu konstatējums, ka bankas kontu pārskatu apskate veikta nelietderīgi, ievērojot to, ka šie pārskati ir pievienoti lietas materiāliem un tiesa ar pārskatos norādīto informāciju varēja iepazīties nepastarpināti, apsūdzētā kasācijas sūdzībā nav pamatojusi, kā apskates protokolos norādīto ziņu izmantošana pierādīšanā ir ietekmējusi viņas tiesības uz taisnīgu tiesu, ievērojot to, ka apskates protokolos norādīto ziņu atbilstību bankas kontu pārskatos norādītajam apsūdzētā nav apšaubījusi.

Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apelācijas instances tiesa ir pamatojusi, kādēļ apsūdzētās /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums uzskatāms par atsevišķu turpinātu noziedzīgu nodarījumu. Tiesa ir salīdzinājusi apsūdzētās rīcību, īstenojot inkriminēto noziedzīgo nodarījumu, ar Krimināllikuma 23. panta trešajā daļā norādītajām atsevišķa turpināta noziedzīga nodarījuma pazīmēm un atzinusi, ka apsūdzētās rīcība atbilst šīm pazīmēm. Tāpat tiesa ir pamatojusi, kādēļ par inkriminētā noziedzīgā nodarījuma pabeigšanas brīdi uzskatāms 2016. gada 21. janvāris, nevis 2017. gada 31. decembris, kā tas norādīts /pers. A/ celtajā apsūdzībā, un izklāstījusi pierādījumus, kas apstiprina šo atzinumu. Turklāt secinot, ka inkriminētais noziedzīgais nodarījums turpināts īsākā laika posmā, nekā to konstatējusi pirmās instances tiesa, apelācijas instance atzinusi par iespējamu samazināt apsūdzētajai noteiktā brīvības atņemšanas soda termiņu.

Apelācijas instances tiesa argumentēti atzinusi, ka SIA /Nosaukums A/ rīcībā bija pietiekami daudz naudas, lai samaksātu aprēķinātos nodokļus. Atsaucoties uz AS „SEB banka" atvērto SIA /Nosaukums A/ norēķinu kontu pārskatiem, apelācijas instances tiesa secinājusi, ka AS „SEB banka" bija atvērti vairāki SIA /Nosaukums A/ norēķinu konti, tai skaitā konts Nr. /konta numurs/, kurā laika posmā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 11. septembrim saņemtie naudas līdzekļi pārsniedza vienu miljonu *euro*. Tiesa secinājusi, ka šie naudas līdzekļi tika izmantoti dažādiem mērķiem, tai skaitā saimnieciskās darbības veikšanai, bet netika novirzīti nodokļu nomaksai. Vienlaikus tiesa norādījusi, ka SIA /Nosaukums A/ nodokļu parāds lielu apmēru bija sasniedzis jau 2011. gada oktobrī, bet 2013. gada septembrī tas pārsniedza 20 000 *euro*.

Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka nav būtiskas nozīmes apstāklim, vai nodokļu deklarācijas iesniedzis kāds no apsūdzētajiem vai šādas tiesības deleģētas grāmatvedēm, jo tas ir darba organizācijas jautājums, kuru apsūdzētie varēja risināt pēc saviem ieskatiem. Būtiski ir tas, ka atbilstoši ieņemamajam amatam apsūdzībā norādītajā laika posmā tieši apsūdzēto pienākums bija nodrošināt, lai nodokļi laikus tiktu deklarēti un samaksāti.

Tādējādi pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam apelācijas instances tiesa arī šajā daļā savus atzinumus ir pamatojusi.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētās /pers. A/ kasācijas sūdzības argumenti kopumā ir pamatoti ar lietā iegūto pierādījumu atšķirīgu

vērtējumu, faktiski pauž sūdzības iesniedzējas neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas lēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Radzeviča S. Kaija A. Uminskis